

Gwerthoedd Bywyd

Lefel Mynediad 1 – Lefel 2

Sgiliau Bywyd a Gwaith
Cynnwys yr Uned

Cynnwys

Nod yr Uned	3
Unedau gan Sefydliadau Dyfarnu Eraill.....	3
Dogfennaeth y Gymhwyster	3
Cynnydd ar draws lefelau	4
Gofynion Cyflenwi	6
Dull Asesu	7
Lefel Mynediad 1	8
Lefel Mynediad 2	8
Lefel Mynediad 3	9
Lefel 1	10
Lefel 2	11
Cynnwys yr Uned	12
Lefel mynediad 1	12
Lefel mynediad 2	14
Lefel mynediad 3	16
Lefel 1	18
Lefel 2	20

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn rhan o'r cymwysterau Sgiliau Bywyd, Sgiliau Gwaith, a Sgiliau Bywyd a Gwaith, sydd ar gael ar Lefel Mynediad 1–3, Lefel 1 a Lefel 2 i gefnogi Cwricwlwm i Gymru 14-16 oed.

Mae cyfres o unedau 'Gwerthoedd Bywyd' wedi'i dylunio i ddatblygu sgiliau dysgwyr i adnabod eu gwerthoedd personol, a gwerthoedd cymdeithas, a sut y maent yn gweithredu fel cwrmpawd moesol mewn byd sy'n newid.

Unedau gan Sefydliadau Dyfarnu Eraill

Dim ond unedau sy'n rhan o gymwysterau cymeradwy Sgiliau Bywyd, Sgiliau Gwaith, a Sgiliau Bywyd a Gwaith Open Awards a all gyfrannu at gyflawni'r cymhwyster hwn.

Ni all unedau sydd wedi'u hardystio gan Sefydliadau Dyfarnu eraill, neu unedau a gymerwyd o gymwysterau Open Awards eraill, gyfrannu at gyflawni'r cymhwyster hwn. Mae'r gofyniad hwn yn berthnasol ar draws cymwysterau o bob lefel a maint.

Dogfennaeth y Gymhwyster

Mae Manyleb yr Uned hon yn ddogfen orfodol ac rhaid ei darllen a'i chymhwyso ochr yn ochr â'r Canllaw Cymwysterau perthnasol (sy'n benodol i'r lefel) a Llawlyfr Darparwr Open Awards.

Cynnydd ar draws lefelau

Mae'r gyfres hon o unedau wedi'i dylunio ar gyfer dysgwyr o Lefel Mynediad 1 – Lefel 2. Gall dysgwyr symud ymlaen drwy'r lefelau drwy gydol eu taith addysg, neu ddechrau ar lefel uwch yn briodol i'w lefel dysgu, eu targedau addysg a'u dyheadau.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r meysydd dysgu sydd wedi'u cynnwys yn yr unedau a sut y caiff y rhain eu trin ar bob lefel.

Cysyniad	Mynediad 1	Mynediad 2	Cofnod 3	Lefel 1	Lefel 2
Deall gwerthoedd personol	Cydnabod gwerthoedd personol syml (e.e. caredigrwydd, helpu)	Gwybod gwerthoedd personol a sut maen nhw'n dylanwadu ar weithredoedd	Deall sut mae gwerthoedd personol yn dylanwadu ar ddewisiadau ac ymddygiad	Deall sut mae gwerthoedd personol yn dylanwadu ar ymddygiad a phenderfyniadau	Dadansoddi sut mae gwerthoedd personol yn dylanwadu ar ymddygiad a gwneud penderfyniadau mewn gwahanol gyd-destunau
Deall gwerthoedd cymdeithasol	Cydnabod sut mae eraill yn dangos gwerthoedd mewn sefyllfaoedd bob dydd	Gwybod gwerthoedd cymdeithasol syml (e.e. tegwch, gonestrwydd) a sut maen nhw'n berthnasol mewn cyd-destunau cyfarwydd	Deall sut mae gwerthoedd yn gweithredu o fewn grwpiau a sut y gallant amrywio rhwng pobl	Deall sut mae gwerthoedd a rennir yn dylanwadu ar gymunedau a chanlyniadau	Dadansoddi sut mae gwerthoedd cymdeithasol a diwylliannol yn wahanol ac yn gallu gwrthdaro mewn gwahanol gyd-destunau
Gweithredu gwerthoedd (cwmpas moesol)	Dewis gweithredoedd sy'n adlewyrchu gwerthoedd syml mewn sefyllfaoedd cyfarwydd	Defnyddio gwerth i wneud dewisiadau mewn senarios syml	Defnyddio gwerthoedd i arwain dewisiadau ac esbonio canlyniadau mewn sefyllfaoedd cyfarwydd	Defnyddio gwerthoedd i arwain ymddygiad a myfyrion ar ganlyniadau	Gwneud gwerthoedd yn gwmpas moesol mewn sefyllfaoedd cymhleth, gan gyfiawnhau a gwerthuso gweithredoedd

Galw Gwybyddol	Cydnabod, adnabod, dewis, rhoi rhesymau syml	Adnabod, datgan, dewis, rhoi esboniadau syml	Disgrifio, esbonio, nodi safbwyntiau, disgrifio canlyniadau	Amlinellu, disgrifio, esbonio, cymhwyso, adolygu	Esbonio, dadansoddi, cyfiawnhau, gwerthuso, myfyrio
---------------------------	--	--	--	--	---

Gofynion Cyflenwi

Cyn darparu, rhaid bod gan ddarparwyr Gynllun Darparu ac Asesu cymeradwy sy'n mapio addysgu, dysgu ac asesu i'r holl feini prawf asesu (sy'n benodol i'r lefel) ym Manyleb yr Uned hon.

Disgwylir i ddarparwyr gynllunio a chyflwyno gweithgareddau dysgu ac asesu o fewn cyfleusterau safonol ysgol/coleg/darparwr hyfforddiant. Dylai'r uned hon fod yn hygyrch ac yn gyraeddadwy heb fod angen seilwaith arbenigol, adnoddau drud neu amodau mynediad cyfyngol.

Adnoddau Staff

Rhaid i ddarparwyr sicrhau bod athrawon cymwys a phrofiadol ar gael i gyflwyno ac asesu'r uned hon.

Nid oes unrhyw ofynion penodol ar gyfer addysgu'r unedau hyn y tu hwnt i'r hyn a amlinellir ym manyleb y gymhwyster.

Rhaid i staff addysgu fod wedi'u hyfforddi'n briodol a bod yn hyderus wrth reoli trafodaethau sensitif. Rhaid iddynt fod yn ymwybodol o'r gofynion diogelu o gofio y gall senarios gynnwys bwlio, iechyd meddwl, gwahaniaethu, cydsyniad ac egwyddorion moesegol.

Efallai y bydd angen i staff cymorth helpu i fonitro trafodaethau sensitif a chefnogi dysgwyr.

Dylai fod gan staff dosbarthu gymhwyster addysgu neu hyfforddi cydnabyddedig, neu fod yn gweithio tuag ato, lle mae hyn yn ofniad gan y darparwr.

Adnoddau Corfforol

Rhaid i ddarparwyr sicrhau bod adnoddau priodol ar gael i gyflwyno ac asesu'r uned hon. Dylai hyn o leiaf gynnwys:

- man addysgu priodol i ganiatáu i drafodaethau grŵp lluosog gael eu cynnal ar yr un pryd.
- Cynlluniau Gwersi
- Cymhorthion Gweledol - Taflunydd, gliniadur, neu sgrin i ddangos cyflwyniadau, fideos ac ati.

Gofynion Mynediad

Nid oes angen unrhyw ddysgu na chymwysterau blaenorol ar ddysgwyr ar gyfer unrhyw un o'r unedau yn y gyfres hon. Fodd bynnag, wrth i lefel cymhlethdod yr iaith gynyddu drwy'r lefel, rhaid i'r darparwr gwblhau asesiadau cychwynnol cadarn i sicrhau bod y dysgwr yn gallu cael mynediad at y cynnwys ar y lefel y maent yn dechrau arni.

Dull Asesu

Mae'r gyfres hon o unedau wedi'i dylunio i'w hasesu drwy dasgau a gweithgareddau asesu a ddyluniwyd gan y darparwr.

Rhaid i ddarparwyr gynnal gwiriad cyn i'r asesiad ddigwydd, i gadarnhau bod y tasgau'n cwmpasu'r holl feini prawf asesu a'u bod yn briodol i'r lefel.

Rhaid bodloni'r holl feini prawf asesu'n llawn er mwyn i'r dysgwr dderbyn marc 'pas'. Ni ellir gwneud unrhyw ddyfarniad rhannol os na chaiff unrhyw feini prawf asesu eu bodloni.

Mae'n ofynnol i ddysgwyr gasglu tystiolaeth mewn portffolio o dystiolaeth. Gellir cyflwyno hwn yn ddigidol (e.e. drwy system e-bortffolio) neu ar bapur, fel y bo'n briodol i'r dysgwr unigol. Lle bynnag y bo modd, anogir e-bortffolios.

Rhaid i aseswyr asesu'r dystiolaeth a gasglwyd gan y dysgwr yn erbyn meini prawf asesu'r uned i benderfynu a yw pob un wedi'i fodloni'n llawn ai peidio. Mae pob penderfyniad asesu yn destun i sicrhau ansawdd mewnol (IQA) gan y darparwr a sicrhau ansawdd allanol (EQA) gan Open Awards cyn i'r canlyniad gael ei gadarnhau.

Penderfynwyd bod y mathau canlynol o dasgau asesu yn addas ar gyfer y gyfres o unedau hon.

Lefel Mynediad 1

Dylai asesiad o Werthoedd Bywyd ar Lefel Mynediad 1 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau (Gwerthoedd Bywyd E1)
Paru	Paru delweddau i werthoedd fel caredigrwydd, rhannu, helpu.
Dewis Lluniau	Dewis y weithred orau sy'n gysylltiedig â gwerth o ddau opsiwn mewn senario syml
Pwyntio / Adnabod	Adnabod gweithred gadarnhaol neu negyddol a ddangosir mewn delwedd
Trefnu Syml	Dosbarthu'r gweithredoedd yn "garedig / angharedig" neu "gymwynasgar / digymwynas"
Myfyrdod Syml	Nodi sut y gallai rhywun deimlo ar ôl gweithred (e.e. hapus, trist)
Ymatebion Llafar Byr	Nodi gwerth syml sy'n gysylltiedig â gweithred (e.e. "caredig", "teg")

Lefel Mynediad 2

Dylai asesiad o Werthoedd Bywyd ar Lefel Mynediad 2 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau (Gwerthoedd Bywyd E2)
Paru / Labelu	Paru gweithredoedd neu senarios i werthoedd fel tegwch, gonestrwydd, parch.
Atebion Byr	Nodi diffiniadau gwerthoedd syml (e.e. tegwch, gonestrwydd)
Dewis yn Seiliedig ar Senario	Dewis gweithred briodol yn seiliedig ar werth mewn senario syml
Tasgau Drefnu	Dosbarthu'r ymddygiadau yn ôl gwerthoedd (e.e. teg/annheg, onest/anonest)
Ymatebion Llafar neu Ysgrifenedig Strwythuredig	Rhoi rheswm dros ddewis sy'n gysylltiedig â gwerth
Adnabod canlyniad	Nodi canlyniad posibl o weithred i wahanol bobl

Lefel Mynediad 3

Dylai asesiad o Werthoedd Bywyd ar Lefel Mynediad 3 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau (Gwerthoedd Bywyd E3)
Disgrifiadau Byr	Disgrifio werthoedd personol a chymdeithasol (e.e. parch, cyfrifoldeb)
Tasgau sy'n Seiliedig ar Senario	Dewis gweithred yn seiliedig ar werthoedd mewn sefyllfa benodol
Adnabod Safbwynt	Adnabod y gwahanol werthoedd a ddelir gan bobl mewn senario
Tasgau Esbonio	Esbonio sut mae gwerthoedd yn dylanwadu ar ddewisiadau neu safbwyntiau
Tasgau Achos ac Effaith	Disgrifio canlyniadau gweithredoedd sy'n seiliedig ar wahanol werthoedd
Trafodaeth gyda Chefnogaeth	Cymryd rhan mewn trafodaeth strwythuredig am werthoedd mewn cyd-destunau cyfarwydd

Lefel 1

Dylai asesiad o Werthoedd Bywyd ar Lefel 1 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau (Gwerthoedd Bywyd L1)
Tasgau Esbonio	Disgrifio gwerthoedd personol a chymdeithasol a sut maent yn dylanwadu ar ymddygiad
Senario Ymgeisio	Defnyddio gwerthoedd i arwain gweithredoedd mewn sefyllfa benodol
Dehongliad o'r sefyllfa	Esbonio sut mae gwerthoedd yn dylanwadu ar wahanol safbwyntiau mewn senario
Dadansoddiad Effaith	Disgrifio sut mae gweithredoedd sy'n seiliedig ar werthoedd yn effeithio ar unigolion neu grwpiau
Ymatebion Rhesymol	Esbonio rhesymau dros weithredoedd gan gyfeirio at werthoedd
Tasgau Myfyrio	Adolygu pa mor effeithiol y tywysodd gwerthoedd weithredoedd a chanlyniadau

Lefel 2

Dylai Asesiad o Werthoedd Bywyd ar Lefel 2 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau (Gwerthoedd Bywyd L2)
Tasgau Esbonio	Esbonio gwahanol fathau o werthoedd (personol, cymdeithasol, diwylliannol) a'u dylanwad.
Tasgau Dadansoddol	Dadansoddi sut mae gwerthoedd yn llywio ymddygiad a phenderfyniadau mewn gwahanol gyd-destunau
Tasgau Cymharu	Cymharu sut mae gwerthoedd yn wahanol rhwng unigolion, grwpiau neu ddiwylliannau
Dadansoddi Senario	Defnyddio gwerthoedd mewn sefyllfaoedd cymhleth sy'n cynnwys blaenoriaethau sy'n gwrthdaro
Tasgau Cyfiawnhau	Cyfiawnhau gweithredoedd gan ddefnyddio gwerthoedd personol neu gymdeithasol
Gwerthusiad Effaith	Gwerthuso effaith gweithredoedd sy'n seiliedig ar werth ar wahanol bobl neu grwpiau
Gwerthusiad Myfyriol	Myfyrio ar sut mae gwerthoedd yn dylanwadu ar eu hymddygiad a sut y gall hyn ddatblygu.

Cynnwys yr Uned

Lefel Mynediad 1

Teitl yr Uned: Gwerthoedd Bywyd

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM156

Lefel: Lefel Mynediad 1

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu sgiliau dysgwyr i adnabod eu gwerthoedd personol, a gwerthoedd cymdeithas, a sut y maent yn gweithredu fel cwrmpawd moesol mewn byd sy'n newid.

Egwyddorion Cynyddu

Cynnydd 1 - Rwy'n dechrau deall bod gan fy ngweithredoedd i, a gweithredoedd pobl eraill, achosion a chanlyniadau.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Gwybod wgerthoedd personol syml	1.1	Nodi gwerth personol
		1.2	Adnabod ymddygiad sy'n gysylltiedig â gwerth
2	Gwybod bod gwerthoedd yn dylanwadu ar sut mae pobl yn ymddwyn.	2.1	Adnabod sut y gall gwerth effeithio ar weithredoedd
		2.2	Adnabod sut y gall gweithredoedd effeithio ar eraill
3	Gwybod sut i ddewis gweithredoedd sy'n adlewyrchu gwerthoedd mewn sefyllfaoedd syml	3.1	Dewis gweithred gadarnhaol sy'n gysylltiedig â gwerth mewn sefyllfa syml
		3.2	Rhoi rheswm syml sy'n gysylltiedig â gwerth

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1 AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr nodi (ar lafar neu yn ysgrifenedig) un gwerth personol, e.e. caredigrwydd, rhannu, helpu eraill.

AC 1.2 Gallai hyn gynnwys:

- mae helpu rhywun yn dangos caredigrwydd
- mae rhannu yn dangos tegwch

Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Gallai hyn gynnwys: • mae bod yn garedig yn golygu helpu • Mae bod yn onest yn golygu dweud y gwir. AC 2.2 Gallai hyn gynnwys: gall gweithredoedd wneud i rywun deimlo'n hapus, trist, yn rhan o'r grŵp neu'n ofidus.
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Gallai hyn gynnwys: dewis helpu, rhannu, neu gynnwys eraill mewn senario syml. AC 3.2 Enghreifftiau, "mae'n garedig", "mae'n deg", "mae'n helpu rhywun".

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae cymdeithasau dynol yn gymhleth ac amrywiol, ac wedi'u llywio gan weithredoedd a chredoau dynol. Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn ymgysylltu â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ddynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyriol a moesegol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 3 - Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd.
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd a Digidol
Sgiliau Cyfannol	Effeithiolrwydd personol
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Adnabod gwerthoedd personol a chymdeithasol, a deall sut mae dewisiadau moesegol yn dylanwadu ar fyw'n gynaliadwy. Mae gwerthoedd fel tegwch, cyfrifoldeb, a pharch yn arwain penderfyniadau sy'n cefnogi amddiffyn yr amgylchedd, tegwch cymdeithasol, a lles hirdymor.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Hawliau dynol	Annog datblygiad moesol a gwerthoedd cymdeithasol.

Lefel Mynediad 2

Teitl yr Uned: Gwerthoedd Bywyd

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM157

Lefel: Lefel Mynediad 2

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu sgiliau dysgwyr i adnabod eu gwerthoedd personol, a gwerthoedd cymdeithas, a sut y maent yn gweithredu fel cwrmpawd moesol mewn byd sy'n newid.

Egwyddorion Cynyddu

Cam Cynnydd 2 - Rydw i wedi archwilio rhai achosion a chanlyniadau digwyddiadau a newidiadau yn fy nghymuned dros amser.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):	Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):
1. Gwybod gwerthoedd personol a chymdeithasol	1.1 Nodi'r hyn a olygir wrth werth personol
	1.2 Adnabod enghreifftiau o werthoedd cymdeithasol
2. Deall sut mae gwerthoedd yn dylanwadu ar ymddygiad mewn gwahanol sefyllfaoedd	2.1 Adnabod sut mae gwerthoedd yn dylanwadu ar weithredoedd mewn sefyllfaoedd cyfarwydd
	2.2 Adnabod sut mae gweithredoedd sy'n seiliedig ar werthoedd yn effeithio ar eraill
3. Gallu cymhwyso gwerthoedd mewn sefyllfaoedd cyfarwydd	3.1 Dewis gweithred briodol yn seiliedig ar werth mewn sefyllfa benodol
	3.2 Rhoi rheswm dros eu dewis sy'n gysylltiedig â gwerth
	3.3 Nodi canlyniadau posibl eu gweithred

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Dylai dysgwyr gynnwys rhywbeth sy'n bwysig i unigolyn, fel bod yn garedig neu'n onest. AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr nodi o leiaf ddau enghraifft o werthoedd cymdeithasol e.e. tegwch, parch, dilyn rheolau, helpu eraill mewn grŵp.
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Gallai hyn gynnwys: • onestrwydd yn arwain at ddweud y gwir • Cyfiawnder yn arwain at rannu.

	AC 2.2 Enghreifftiau: effeithiau cadarnhaol a negyddol ar gyfoedion, teulu neu grwpiau.
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Dylid cefnogi dysgwyr i wneud dewis am weithred briodol o fewn senario penodol e.e. gweithredu'n deg, yn onest neu'n barchus mewn senario AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr ddewis, nodi neu ddatgan rheswm dros eu dewis yn AC 3.1 e.e. "mae'n deg", "mae'n barchus", "dyma'r peth iawn i'w wneud". AC 3.3 Rhaid i ddysgwyr nodi o leiaf ddau ganlyniad posibl i'w dewis yn AC 3.1 e.e. caiff rhywun ei helpu, meithrinir ymddiriedaeth, neu efallai y bydd rhywun yn teimlo'n ofidus.

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae cymdeithasau dynol yn gymhleth ac amrywiol, ac wedi'u llywio gan weithredoedd a chredoau dynol. Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn ymgysylltu â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ddynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyriol a moesegol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 3 - Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd.
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd a Digidol
Sgiliau Cyfannol	Effeithiolrwydd personol
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Adnabod gwerthoedd personol a chymdeithasol, a deall sut mae dewisiadau moesegol yn dylanwadu ar fyw'n gynaliadwy. Mae gwerthoedd fel tegwch, cyfrifoldeb, a pharch yn arwain penderfyniadau sy'n cefnogi amddiffyn yr amgylchedd, tegwch cymdeithasol, a lles hirdymor.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Hawliau dynol	Annog datblygiad moesol a gwerthoedd cymdeithasol.

Lefel Mynediad 3

Teitl yr Uned: Gwerthoedd Bywyd

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM158

Lefel: Lefel Mynediad 3

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu sgiliau dysgwyr i adnabod eu gwerthoedd personol, a gwerthoedd cymdeithas, a sut y maent yn gweithredu fel cwrdd moesol mewn byd sy'n newid.

Egwyddorion Cynyddu

Cam Cynnydd 3 - Gallaf adnabod ac esbonio prif achosion a chanlyniadau digwyddiadau mewn amrywiaeth o gyd-destunau, a gallaf gydnabod sut mae'r rhain yn effeithio ar gymunedau a chymdeithasau.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):	Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):
1. Gwybod gwerthoedd personol a chymdeithasol allweddol	1.1 Disgrifio gwerthoedd personol 1.2 Disgrifio gwerthoedd cymdeithasol
2. Deall y gall gwerthoedd amrywio rhwng pobl a grwpiau	2.1 Nodi'r gwahanol werthoedd a ddelir gan bobl mewn sefyllfa 2.2 Disgrifio sut y gall gwerthoedd gwahanol ddylanwadu ar safbwyntiau
3. Gallu defnyddio gwerthoedd i arwain dewisiadau mewn sefyllfaoedd	3.1 Dewis gweithred yn seiliedig ar werthoedd perthnasol mewn sefyllfa benodol 3.2 Esbonio sut y dylanwadodd gwerthoedd ar eu dewis 3.3 Disgrifio canlyniadau posibl gweithredoedd sy'n seiliedig ar wahanol werthoedd

Cynnwys Dangosol

Deilliant AC 1.1 Gallai dysgwyr gynnwys; gwerthoedd sy'n arwain ymddygiad
Dysgu 1 unigolyn megis gonestrwydd, cyfrifoldeb.

AC 1.2 Gallai hyn gynnwys; gwerthoedd a rennir o fewn grŵp neu gymdeithas megis tegwch, parch, cynhwysiant.

Deilliant AC 2.1 Gallai dysgwyr gynnwys; un person yn gwerthfawrogi gonestrwydd,
Dysgu 2 un arall yn gwerthfawrogi teyrngarwch.

	AC 2.2 Gallai hyn gynnwys; barnau gwahanol yn seiliedig ar yr hyn y mae unigolion yn ei ystyried yn bwysicaf.
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr wneud dewis am weithred briodol o fewn senario penodol e.e. dewis gweithred sy'n adlewyrchu tegwch, parch neu gyfrifoldeb. AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr esbonio eu dewis yn AC 3.1 gan gysylltu'r penderfyniad ag o leiaf un gwerth penodol. AC 3.3 Rhaid i ddysgwyr ddisgrifio o leiaf ddau ganlyniad posibl i'w dewis yn AC 3.1 e.e. canlyniadau cadarnhaol neu negyddol i wahanol bobl.

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae cymdeithasau dynol yn gymhleth ac amrywiol, ac wedi'u llywio gan weithredoedd a chredoau dynol. Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn ymgysylltu â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ddynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyriol a moesegol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 3 - Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd.
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd a Digidol
Sgiliau Cyfannol	Effeithiolrwydd personol
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Adnabod gwerthoedd personol a chymdeithasol, a deall sut mae dewisiadau moesegol yn dylanwadu ar fyw'n gynaliadwy. Mae gwerthoedd fel tegwch, cyfrifoldeb, a pharch yn arwain penderfyniadau sy'n cefnogi amddiffyn yr amgylchedd, tegwch cymdeithasol, a lles hirdymor.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Hawliau dynol	Annog datblygiad moesol a gwerthoedd cymdeithasol.

Lefel 1

Teitl yr Uned: Gwerthoedd Bywyd

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM159

Lefel: Un (1)

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu sgiliau dysgwyr i adnabod eu gwerthoedd personol, a gwerthoedd cymdeithas, a sut y maent yn gweithredu fel cwrmpawd moesol mewn byd sy'n newid.

Egwyddorion Cynyddu

Cam Cynnydd 4 - Gallaf esbonio a dadansoddi achosion amrywiaeth o ddigwyddiadau a newidiadau yn y gorffennol a'r presennol, a gallaf werthfawrogi sut y gall achosion fod yn gysylltiedig yn aml a sut y gallant amrywio o ran eu pwysigrwydd.

Gallaf esbonio a dadansoddi effeithiau a chanlyniadau ystod o ddigwyddiadau a newidiadau yn y gorffennol a'r presennol a deall eu bod yn wahanol o ran pwysigrwydd.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn): Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):

1. Gwybod sut mae gwerthoedd personol a chymdeithasol yn dylanwadu ar ymddygiad a phenderfyniadau	1.1	Amlinellu gwerthoedd personol a chymdeithasol
	1.2	Disgrifio sut mae gwerthoedd yn dylanwadu ar ymddygiad a phenderfyniadau
2. Deall sut mae gwerthoedd yn llywio safbwyntiau a chanlyniadau	2.1	Adnabod sut mae gwerthoedd yn dylanwadu ar safbwyntiau gwahanol mewn sefyllfa
	2.2	Disgrifio sut y gall gwerthoedd effeithio ar ganlyniadau i unigolion a grwpiau
3. Gallu cymhwyso gwerthoedd personol a chymdeithasol mewn gwahanol sefyllfaoedd	3.1	Defnyddio gwerthoedd mewn sefyllfa benodol i arwain ymddygiad
	3.2	Esbonio'r rhesymau dros y camau a gymerwyd yn seiliedig ar werthoedd
	3.3	Adolygu pa mor effeithiol arweiniodd gwerthoedd y canlyniad

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Gallai hyn gynnwys; gonestrwydd, parch, cyfrifoldeb, tegwch, cynhwysiant
	AC1.2 Gallai dysgwyr gynnwys; gwerthoedd sy'n arwain gweithredoedd yn yr ysgol, yn y gymuned neu mewn bywyd bob dydd
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i hwn gynnwys o leiaf ddau enghraifft o sut mae blaenoriaethau gwahanol yn arwain at ymatebion gwahanol.
	AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr gynnwys effeithiau cadarnhaol neu negyddol yn dibynnu ar y gwerthoedd a ddefnyddir.
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gynnwys o leiaf dau werth e.e. defnyddio tegwch neu parch i benderfynu sut i weithredu.
	AC 3.2 Rhaid i hwn gynnwys cysylltu ymddygiad â gwerthoedd personol neu gymdeithasol.
	AC 3.3 Rhaid i hwn gynnwys beth gweithiodd yn dda a'r hyn y gellid ei wella.

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Y Dyniaethau Mae cymdeithasau dynol yn gymhleth ac amrywiol, ac wedi'u llywio gan weithredoedd a chredoau dynol. Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn ymgysylltu â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ddynoliaeth ac yn gallu cymryd camau ystyriol a moesegol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 3 - Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd.
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd a Digidol
Sgiliau Cyfannol	Effeithiolrwydd personol
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Adnabod gwerthoedd personol a chymdeithasol, a deall sut mae dewisiadau moesegol yn dylanwadu ar fyw'n gynaliadwy. Mae gwerthoedd fel tegwch, cyfrifoldeb, a pharch yn arwain penderfyniadau sy'n cefnogi amddiffyn yr amgylchedd, tegwch cymdeithasol, a lles hirdymor.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol

Thema	Rhesymeg
Hawliau dynol	Annog datblygiad moesol a gwerthoedd cymdeithasol.

Lefel 2

Teitl yr Uned: Gwerthoedd Bywyd

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM160

Lefel: Dau (2)

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu sgiliau dysgwyr i adnabod eu gwerthoedd personol, a gwerthoedd cymdeithas, a sut y maent yn gweithredu fel cwrdd moesol mewn byd sy'n newid.

Egwyddorion Cynyddu

Cam Cynnydd 5 - Gallaf werthuso'n feirniadol sut mae ffactorau achosol amrywiol yn rhyng-gysylltu dros amrywiaeth o raddfeydd amser ac mewn amrywiaeth o gyd-destunau. Gallaf wedyn werthfawrogi sut a pham y gellir herio arwyddocâd y ffactorau hyn.

Gallaf werthuso'n feirniadol ganlyniadau ac arwyddocâd digwyddiadau a newidiadau mewn amrywiaeth o gymdeithasau yn y gorffennol a'r presennol.

Deiliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):	Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):
1. Deall rôl gwerthoedd fel cwrdd moesol mewn byd sy'n newid	1.1 Esbonio gwahanol fathau o werthoedd, gan gynnwys: a) Personol b) Cymdeithasol c) Diwylliannol
	1.2 Disgrifio sut mae gwerthoedd yn dylanwadu ar ymddygiad a gwneud penderfyniadau mewn gwahanol gyd-destunau.
	1.3 Esbonio sut y gall gwerthoedd newid neu gael eu herio dros amser neu mewn gwahanol gyd-destunau
2. Deall gwerthoedd gwahanol a'u heffaith ar safbwyntiau	2.1 Disgrifio sut mae unigolion neu grwpiau gwahanol yn blaenoriaethu gwerthoedd
	2.2 Esbonio sut y gall gwerthoedd sy'n gwrthdaro effeithio ar sefyllfaoedd a chanlyniadau
	2.3 Esbonio effaith gweithredoedd sy'n seiliedig ar werth ar wahanol bobl neu grwpiau

3. Gallu cymhwyso a myfyrio ar werthoedd fel cwnpas moesol	3.1 Defnyddio gwerthoedd i arwain ymddygiad mewn sefyllfa go iawn
	3.2 Cyfiawnhau o weithredoedd a gymerwyd gan gyfeirio at werthoedd
	3.3 Gwerthuso effaith gweithredoedd ar wahanol bobl neu grwpiau
	3.4 Myfyrio ar sut mae gwerthoedd yn dylanwadu ar eu hymddygiad a sut y gall hyn ddatblygu.

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr gynnwys gwerthoedd personol, cymdeithasol a diwylliannol e.e. credoau unigol, disgwyliadau cymdeithasol, dylanwadau diwylliannol.
	AC 1.2 Gallai hyn gynnwys; ysgol, gweithle, cymuned, materion byd-eang.
	AC1.3 Gallai dysgwyr gynnwys newid disgwyliadau cymdeithasol, gwahaniaethau diwylliannol
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Gallai enghreifftiau gynnwys credoau, cefndiroedd neu brofiadau gwahanol.
	AC 2.2 Gallai hyn gynnwys; tegwch yn erbyn teyrngarwch, anghenion unigol yn erbyn anghenion y gymuned
	AC 2.3 Rhaid i ddysgwyr gynnwys canlyniadau tymor byr a thymor hir.
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gymhwyso eu gwerthoedd eu hunain mewn sefyllfa/senario go iawn e.e. ysgol, cartref, profiad gwaith. Gellir efelychu hyn lle nad yw senario bywyd go iawn yn codi.
	AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr gyfiawnhau penderfyniadau a wnaed o dan 3.1 gan ddefnyddio gwerthoedd personol neu gymdeithasol.
	AC 3.3 Gallai gwerthusiad gynnwys, e.e. asesu tegwch, manteision ac anafanteision.
	AC 3.4 Gallai myfyrio gynnwys, e.e. ystyried sut y gall gwerthoedd esblygu neu gael eu cymhwyso'n wahanol yn y dyfodol.

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae cymdeithasau dynol yn gymhleth ac amrywiol, ac wedi'u llywio gan weithredoedd a chredoau dynol. Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn ymgysylltu â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ddynoliaeth ac yn gallu cymryd camau ystyriol a moesegol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 3 - Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd.
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd a Digidol
Sgiliau Cyfannol	Effeithiolrwydd personol
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Adnabod gwerthoedd personol a chymdeithasol, a deall sut mae dewisiadau moesegol yn dylanwadu ar fyw'n gynaliadwy. Mae gwerthoedd fel tegwch, cyfrifoldeb, a pharch yn arwain penderfyniadau sy'n cefnogi amddiffyn yr amgylchedd, tegwch cymdeithasol, a lles hirdymor.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Hawliau dynol	Annog datblygiad moesol a gwerthoedd cymdeithasol.